

ŚLĄSKI WOJEWÓDZKI INSPEKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA	
40-022 Katowice	fax: 32 251-55-54
ul. Konstantego Damrota 16	e-mail: sekretariat@katowice.wios.gov.pl
tel: 32 251 80 40	www.gov.pl/web/wios-katowice

PROTOKÓŁ KONTROLI NR WIOS-KATOW 859/2024

Sygnatura protokołu	IN.I.7023.206.2024.MC	
Podstawa do przeprowadzenia kontroli	art. 9 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 425)	
Identyfikacja kontrolowanego zakładu		
Nazwa, adres	Miasto Łędziny Łędzińska 55, 43-140 Łędziny, Gmina Łędziny (miejska), Powiat bieruńsko-łędziński	
Rodzaj działalności, rodzaje i liczba instalacji, kod działalności lub instalacji	Organ administracji samorządowej	
Adres kontrolowanej działalności	Łędzińska 55, 43-140 Łędziny, Gmina Łędziny (miejska), Powiat bieruńsko-łędziński	
Osoba poinformowana o podjęciu kontroli	Marcin Majer, Burmistrz Miasta Łędziny	
Regon zakładu lub PESEL kontrolowanego, który nie posiada regonu (np. rolnicy indywidualni)	276258256	
Rodzaj kontrolowanego przedsiębiorcy zgodnie z ustawą Prawo przedsiębiorców	Nie dotyczy	
Rejestracja		
Telefon/ fax.	32 216 65 11	32 216 65 08
Adres strony internetowej: email	www.ledziny.pl um@ledziny.pl	
Posiadane certyfikaty ISO, EMAS	Nie dotyczy	
Przedstawiciel kontrolowanego	Imię i nazwisko Marcin Majer	Stanowisko Burmistrz Miasta Łędziny
Udzielający informacji: (imię, nazwisko, stanowisko)	Imię i nazwisko Elwira Szałucka	Stanowisko Główny Specjalista Wydziału Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Łędziny
Podmiot kontrolowany		
Nazwa	Miasto Łędziny	
Adres do korespondencji	Łędzińska 55, 43-140 Łędziny, powiat bieruńsko-łędziński, województwo śląskie	
Regon	276258256	
Rejestracja		
Telefon/ fax.	322166511	322166508

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

Informacja o kontroli	
Data rozpoczęcia kontroli	18-10-2024
Data zakończenia kontroli	22-11-2024
Charakter kontroli	Problemowa
Typ kontroli	Planowa
Data poprzedniej kontroli	20-11-2020
Okres objęty kontrolą	01.2022-10.2024
Cel kontroli	41. Kontrola wykonywania zadań określonych w programach ochrony powietrza oraz planach działań krótkoterminowych.
Cykl kontrolny	
Informacje zastrzeżone	nie

Przeprowadzający kontrolę, uczestniczący w kontroli			
Inspektor/inspektorzy upoważnieni do kontroli	Imię i nazwisko	Stanowisko służbowe	Upoważnienie nr
	Maciej Czech	Starszy inspektor	IN.292.2024
Wykonujący pomiary i badania	Imię i nazwisko	Stanowisko służbowe	Upoważnienie nr
Osoby uczestniczące w kontroli			

1. Ustalenia kontroli

1.1. Informacje o kontrolowanej Gminie.

Miasto Łędziny położone są w środkowej części województwa śląskiego, w powiecie bieruńsko-łędzkim w pewnym oddaleniu od mocno zurbanizowanego Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. Centrum miejscowości wyznaczają współrzędne geograficzne: 19° 07' długości geograficznej wschodniej i 50° 08' szerokości geograficznej północnej. Gmina sąsiaduje od północy z Katowicami i Mysłowicami, od wschodu z Imielinem i Chełmem Śląskim, od południa z Bieruniem, od zachodu z Tychami.

Teren Łędzin wchodzi w skład dwóch jednostek fizyczno-geograficznych. Części północno-zachodnia i północna miasta, obejmujące dzielnice: Hołdunów, Zamoście, Ratusz, Centrum, Blych i Smardzowice leżą na pograniczu Wyżyny Śląskiej. Południowo-wschodnia część z dzielnicami: Rachowy, Goławiec i Górki, stanowi fragment Kotliny Oświęcimskiej.

Przez obszar gminy przechodzi linia kolejowa biegnąca do Tych i Mysłowic. Przez północny skraj miasta przebiega dwujezdniowa droga krajowa nr 1, umożliwiająca szybkie połączenie w kierunkach: Bielsko Biała - Cieszyn oraz Kraków - Warszawa - Gdańsk. Ponadto istnieją dogodne połączenia drogowe z pozostałymi miastami aglomeracji śląskiej - głównie Katowicami, Tychami, czy Mysłowicami.

1.2. Ustalenia w zakresie realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Powietrza oraz w Planie Działań Krótkoterminowych zgodnie z celem kontroli.

Kontrolę planową w Łędzinach przeprowadzono po uprzednim pisemnym zawiadomieniu z dnia 12.09.2024 r. o zamiarze wszczęcia kontroli w zakresie działań określonych w programach ochrony powietrza i planach działań krótkoterminowych przez Burmistrza Miasta Łędziny (**załącznik nr 1**). Przed przystąpieniem do czynności kontrolnych inspektor Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska (ŚWIOŚ) przedstawił legitymację służbową nr 12058 upoważniającą do

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

wykonywania czynności kontrolnych, przekazał Upoważnienie do kontroli nr IN.292.2024 z dnia 17.10.2024 r. (**załącznik nr 2**), poinformował przedstawiciela jednostki administracji samorządowej o prawach i obowiązkach w trakcie kontroli, które zostały dokładnie opisane w pouczeniu do upoważnienia do kontroli oraz dokonał wpisu do książki kontroli.

Pismem z dnia 24.09.2024 r. Burmistrz Łędzin do udzielania informacji podczas przeprowadzania kontroli upoważnił Panią Elwirę Szałucką - Głównego Specjalistę Wydziału Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Łędziny (**załącznik nr 3**).

W dniu rozpoczęcia kontroli Pani Joanna Warchulska Sekretarz Miasta Łędziny działająca z upoważnienia Burmistrza Miasta Łędziny wyraziła zgodę na kontrolę w siedzibie organu kontrolnego oraz zgodę na prowadzenie kontroli w sposób zdalny (**załącznik nr 4**).

Kontrolę przeprowadzono w związku z obowiązkiem kontrolnym nałożonym na WIOŚ od dnia 1 maja 2012 r., zgodnie z art. 96a ust 1 pkt. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska.

Kontrola obejmuje sprawdzenie terminowości złożenia sprawozdań przez Burmistrza Miasta Łędziny do Marszałka Województwa Śląskiego oraz Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, sprawozdań z realizacji działań naprawczych ustalonych w Programie Ochrony Powietrza (POP) za lata 2022-2023, realizacji poszczególnych zadań otwartych dla gminy, określonych w POP w okresie od 01.2022 do czasu rozpoczęcia kontroli a także osiągniętych efektów ekologicznych. Kontrolą objęto również realizację Planu Działań Krótkoterminowych w okresie od 01.2022 do czasu rozpoczęcia kontroli.

W okresie objętym kontrolą w zakresie działań określonych w programach ochrony powietrza oraz planach działań krótkoterminowych obowiązywały:

- w okresie 06.07.2020-31.12.2023 Uchwała Nr VI/21/12/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 czerwca 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego” (POP z 2020 r.)
- od 01.01.2024 r. Uchwała Nr VI/62/8/2023 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 20 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego” przyjętego uchwałą Nr VI/21/12/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 czerwca 2020 roku (POP z 2023 r.).

Program Ochrony Powietrza podzielił województwo śląskie na pięć stref:

- aglomeracja górnośląska,
- aglomeracja rybnicko-jastrzębska,
- miasto Bielsko-Biała,
- miasto Częstochowa,
- strefę śląską.

Wg. Programu Ochrony Powietrza Miasto Łędziny zlokalizowane jest w strefie śląskiej.

1.3. Monitorowanie realizacji programu.

Zgodnie z tabelami 128-130 Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefie śląskiej z POP z 2020 r., Miasto Łędziny winno realizować działania o kodach PL2405_ZSO, PL2405_EE i PL2405_KPP oraz złożyć Zarządowi Województwa Śląskiego sprawozdanie z ich realizacji do 15 lutego każdego roku za rok poprzedni.

Zgodnie z tabelami 121-123 „Harmonogram realizacji działań naprawczych w strefie śląskiej z POP z 2023 r.”, Miasto Łędziny winno realizować działania o kodach PL2405_ZSO, PL2405_EE i PL2405_KPP i złożyć Zarządowi Województwa Śląskiego sprawozdanie z ich realizacji do 15 lutego każdego roku za rok poprzedni.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

Zgodnie ze zmianą brzmienia art. 94 ust 2 c pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska wprowadzonym przez art. 1 pkt 4 lit. c ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2022.1576) - wójt, burmistrz lub prezydent miasta oraz starosta przekazują, w zakresie swojej właściwości, właściwemu zarządowi województwa oraz właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska co roku, w terminie do dnia 15 lutego, za poprzedni rok kalendarzowy, sprawozdanie okresowe z realizacji POP i jego aktualizacji, lub z PDK.

Terminowość przekazania sprawozdań z POP Marszałkowi Województwa Śląskiego

- za 2022 r. przesłano 14.02.2023 r.

- za 2023 przesłano 14.02.2024 r.

Terminowość przekazania sprawozdań z POP ŚWIOŚ:

- za 2022 r. przesłano 27.02.2023 r.

- za 2023 przesłano 14.02.2024

Sprawozdania z realizacji POP za lata 2022-2023 stanowią **załącznik nr 5** a potwierdzenia ich przekazania stanowią **załącznik nr 6**.

Kontrola wykazała, że miasto Łędziny sporządza roczne sprawozdania z realizacji działań określonych w POP i PDK wg wytycznych Marszałka Województwa Śląskiego i złożyło terminowo sprawozdanie z POP za 2022 r. Marszałkowi Województwa Śląskiego oraz złożyło terminowo sprawozdanie z POP za 2023 r. Marszałkowi Województwa Śląskiego oraz Śląskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

Kontrola wykazała także, że miasto Łędziny sprawozdanie z POP i PDK za 2022 r. przekazało Śląskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w dniu 27.02.2023 r. to jest po terminie wyznaczonym w art. 94 ust 2 c pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska, tj. do dnia 15 lutego, za poprzedni rok kalendarzowy.

Ponadto w ustawie Prawo ochrony środowiska dopisano ust. 2a pkt 2 o brzmieniu „w terminie 5 miesięcy po zakończeniu realizacji programu ochrony powietrza i jego aktualizacji, o których mowa w art. 91, lub planu działań krótkoterminowych, o którym mowa w art. 92, sprawozdanie końcowe z realizacji tego programu i jego aktualizacji lub planu obejmujące cały okres ich realizacji.”

Zgodnie z informacjami zawartymi na stronie Marszałka Województwa Śląskiego

„Sprawozdanie końcowe w zakresie działań naprawczych powinno obejmować wszystkie działania ujęte w harmonogramie rzeczowo – finansowym, a także działania wspomagające i powinno zostać sporządzone zgodnie z rocznymi sprawozdaniami z Programu przedkładanymi do Zarządu Województwa Śląskiego uwzględniając wszystkie dokonywane korekty

- Okres sprawozdawczy: 07.2020 r. – 31.12.2023 r.

- Obszar obowiązywania: całe województwo

- Termin składania sprawozdań: 31.05.2024 r.”

Terminowość przekazania sprawozdań końcowych z POP z 2020 r.

Sprawozdanie końcowe z POP z 2020 r. zostało przekazane w dniu 28.05.2024 r. Marszałkowi Województwa Śląskiego oraz ŚWIOŚ.

Sprawozdanie końcowe z POP z 2020 r. wraz z potwierdzeniem jego przekazania stanowi **załącznik nr 7**.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

Kontrola wykazała, że miasto Łędziny sporządziło sprawozdania końcowe z POP i terminowo przekazało je Marszałkowi Województwa Śląskiego oraz Śląskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

1.4. Realizacja zadań określonych w Programach ochrony Powietrza

Dla Łędzin zadania i wskaźniki monitorowania postępu realizacji zadań POP z 2020 r. określone są w tabelach 128-130 za okres 07.2020-12.2023 a od 01.2024 w tabelach 121-123 POP z 2023 r.

Działania naprawcze o okresie 07.2020-12.2023 r.:

- Ograniczenie emisji z instalacji o małej mocy do 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych (Kod PL2405_ZSO) - tabela 128 a wymagany efekt rzeczowy określono w tabeli 131,
- Prowadzenie edukacji ekologicznej (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje, konferencje, działania informacyjne i szkoleniowe) związanej z ochroną powietrza (PL2405_EE) - tabela 129,
- Prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów (PL2405_KPP) - tabela 130.

Działania naprawcze o okresie od 01.2024

- Ograniczenie emisji z instalacji na paliwa stałe o mocy do 1 MW i poprawa efektywności energetycznej (Kod PL2405_ZSO) - tabela 121 a wymagany efekt rzeczowy określono w tabeli 124,
- Edukacja ekologiczna związana z ochroną powietrza (PL2405_EE) - tabela 122,
- Kontrola przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego oraz zakazu spalania odpadów (PL2405_KPP) - tabela 123.

Obowiązki w okresie 07.2020-12.2023

Kod PL2405_ZSO - Ograniczenie emisji z instalacji o małej mocy do 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych.

Obowiązki w okresie 07.2020-12.2023

Kod PL2405_ZSO – Ograniczenie emisji z instalacji o małej mocy do 1MW, w których następuje spalanie paliwa stałych.

Działania zmierzające do obniżenia emisji z indywidualnych systemów grzewczych opalanych paliwami stałymi, będą obejmować przede wszystkim poniższe czynności i powinny być dokonywane z poniżej ustaloną hierarchią:

- 1) zastąpienie niskosprawnych urządzeń grzewczych podłączeniem do sieci ciepłowniczej, gdy istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia;
- 2) prowadzenie działań zmierzających do wymiany niskosprawnych kotłów na paliwa stałe w miarę możliwości technicznych i ekonomicznych na:

- OZE (głównie pompy ciepła),
- urządzenia zasilane gazem,
- urządzenia zasilane olejem opałowym,
- ogrzewanie elektryczne,
- nowe kotły węglowe spełniające wymagania ekoprojektu.

Wymianę niskosprawnych źródeł ciepła należy przeprowadzać w budynkach mieszkalnych (jedno i wielorodzinnych), budynkach użyteczności publicznej, budynkach usługowych, produkcyjnych i handlowych;

- 3) stosowanie w projektowanych nowych budynkach w miarę możliwości technicznych i ekonomicznych hierarchii źródeł ogrzewania:

- podłączenie do sieci ciepłowniczej,
- OZE (głównie pompy ciepła),

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

- urządzeń zasilanych gazem,
- urządzeń zasilanych olejem opałowym,
- ogrzewania elektrycznego,
- montaż nowych kotłów węglowych spełniających wymagania ekoprojektu.

4) podniesienie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej.

Ponadto w ramach działania w celu zwiększenia efektywności energetycznej budynków, w których dokonywana jest wymiana urządzeń grzewczych wskazane jest prowadzenie działań termomodernizacyjnych, tj. docieplenie ścian, stropów, dachów, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej. W ramach działania samorząd gminny powinien udzielać wsparcia finansowego ze środków własnych lub pozyskanych ze źródeł zewnętrznych np. w postaci dotacji celowej, dla mieszkańców i jednostek wpisanych w lokalne regulaminy dofinansowania zgodnie z przyjętymi wytycznymi i ustalonymi priorytetami działań. Dofinansowanie może odbywać się na zasadach określonych w dokumentach lokalnych, jak np.: PONE, PGN, inne formy regulaminów dofinansowania. Samorządy gminne udzielające dofinansowania powinny wymagać oświadczenia o likwidacji starego źródła ciepła, w celu zabezpieczenia osiągnięcia zakładanego efektu ekologicznego i ochrony przed niewłaściwym wykorzystaniem przyznanych środków. Działanie wpisuje się również w założenia programu rządowego „Czyste Powietrze”, którego realizacja przewidziana jest do roku 2029.

Wymagane efekty rzeczowe zgodnie z Tabelą 131 „Efekt rzeczowy dla realizacji działania naprawczego PL2405_ZSO dla poszczególnych gmin strefy śląskiej w poszczególnych latach realizacji Programu”, wymagana powierzchnia, na której wymagana jest zmiana sposobu ogrzewania [m²] dla Miasta Łędziny:

- 2020 – 920 m²,
- 2021r. – 1 310 m²,
- 2022r. – 2 090 m²,
- 2023r. – 2 220 m²,
- 2024 – 2 610 m²,
- 2025 – 2 610 m²,
- 2026 – 1 310 m²,

Ogółem w latach 2020 - 2026 – 13 070 m².

Kod PL2405_EE - Prowadzenie edukacji ekologicznej (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje, konferencje, działania informacyjne i szkoleniowe) związanej z ochroną powietrza.

Działanie powinno być realizowane m.in. poprzez:

- prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, jakie niesie ze sobą zanieczyszczenie powietrza,
- prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom wpływ spalania paliw niskiej jakości oraz odpadów na jakość powietrza,
- prowadzenie akcji informacyjnych na temat obowiązującej śląskiej uchwały antysmogowej.

Wymagany efekt rzeczowy - minimum dwa wydarzenia edukacyjne związane z ochroną powietrza w roku w każdej gminie, po jednym w każdym półroczu.

Kod PL2405_KPP - Prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów.

Działalność kontrolna powinna obejmować:

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

4

- przestrzeganie zakazu spalania odpadów w kotłach i piecach,
- przestrzeganie zapisów śląskiej uchwały antysmogowej,
- przestrzeganie zakazu spalania pozostałości roślinnych.

Wymagany efekt rzeczowy:

- minimum 20 kontroli na rok w każdej gminie, w której liczba mieszkańców ≥ 50 tys.,
- minimum 10 kontroli na rok w każdej gminie, w której liczba mieszkańców < 50 tys.

Miasto Łędziny liczące mniej niż 50 tys. mieszkańców zobowiązane jest do przeprowadzenia rocznie nie mniej niż 10 kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów.

Działania Naprawcze o okresie od 01.2024 r.:

- Ograniczenie emisji z instalacji na paliwa stałe o mocy do 1 MW i poprawa efektywności energetycznej (Kod PL2405_ZSO) - tabela 121 a wymagany efekt rzeczowy określono w tab. 124. Działania zmierzające do obniżenia emisji z indywidualnych systemów grzewczych opalanych paliwami stałymi powinny być dokonywane z poniżej ustaloną hierarchią:

1) Zastąpienie niskosprawnych urządzeń grzewczych podłączeniem do sieci ciepłowniczej, gdy istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia;

2) Prowadzenie działań zmierzających do wymiany niskosprawnych źródeł ciepła na paliwa stałe w miarę możliwości technicznych i ekonomicznych na:

- OZE (głównie pompy ciepła),
- urządzenia zasilane gazem,
- urządzenia zasilane olejem opałowym,
- ogrzewanie elektryczne,
- kotły lub miejscowe ogrzewacze pomieszczeń na biomasę spełniające wymagania ekoprojektu,
- kotły lub miejscowe ogrzewacze pomieszczeń na paliwo węglowe spełniające wymagania ekoprojektu.

Wymianę niskosprawnych źródeł ciepła należy przeprowadzać w budynkach mieszkalnych (jedno i wielorodzinnych), budynkach użyteczności publicznej, budynkach usługowych, produkcyjnych i handlowych.

3) Stosowanie w projektowanych nowych budynkach w miarę możliwości technicznych i ekonomicznych hierarchii źródeł ogrzewania:

- podłączenie do sieci ciepłowniczej,
- OZE (głównie pompy ciepła),
- urządzeń zasilanych gazem,
- urządzeń zasilanych olejem opałowym,
- ogrzewania elektrycznego,
- kotłów lub miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na biomasę spełniających wymagania ekoprojektu,
- kotłów lub miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo węglowe spełniających wymagania ekoprojektu;

4) Podniesienie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej.

Ponadto w ramach działania w celu zwiększenia efektywności energetycznej budynków, w których dokonywana jest wymiana urządzeń grzewczych wskazane jest prowadzenie działań termomodernizacyjnych, tj. docieplenie ścian, stropów, dachów, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

W ramach działania samorząd gminny powinien udzielać wsparcia finansowego ze środków własnych lub pozyskanych ze źródeł zewnętrznych np. w postaci dotacji celowej, dla mieszkańców i jednostek wpisanych w lokalne regulaminy dofinansowania, zgodnie z przyjętymi wytycznymi i ustalonymi priorytetami działań. Dofinansowanie może odbywać się na zasadach określonych w dokumentach lokalnych, jak np.: PONE, PGN, inne formy regulaminów dofinansowania. Samorządy gminne udzielające dofinansowania powinny wymagać oświadczenia o likwidacji starego źródła ciepła, w celu zabezpieczenia osiągnięcia zakładanego efektu ekologicznego i ochrony przed niewłaściwym wykorzystaniem przyznanych środków.

Przy dofinansowaniu ze środków publicznych dotyczących instalacji grzewczych na paliwa stałe o mocy do 1 MW należy wprowadzić poniższe wymagania:

- dofinansowanie od 1 stycznia 2024 roku wyłącznie dla instalacji zasilanych biomasą o emisji cząstek stałych do 20 mg/m³ (przy 10% O₂), przy czym nie dotyczy to programów uruchomionych przed wskazaną datą,
- stosowanie zbiorników buforowych jako obowiązkowe w przypadku kotłów z ręcznym podawaniem paliwa (kotły zgazowujące) oraz zalecane w przypadku kotłów z automatycznym podawaniem paliwa. Minimalna pojemność zbiorników buforowych powinna być zgodna z dokumentacją techniczną kotła.

Działanie wpisuje się również w założenia programu rządowego „Czyste Powietrze”, którego realizacja przewidziana jest do roku 2029.

Wymagane efekty rzeczowe zgodnie z Tabelą 124 „Efekt rzeczowy dla realizacji działania naprawczego PL2405_ZSO dla poszczególnych gmin strefy śląskiej w poszczególnych latach realizacji Programu” zgodnie z POP z 2023 r., wymagana liczba kotłów do wymiany [szt.] dla miasta Łędziny

w 2023 r. – 441 szt.,

w 2024 r. – 441 szt.,

w 2025 r. – 441 szt.,

w 2026 r. – 442 szt.

Ogółem – 1 765 szt. na szacunkowej powierzchni 151 790 m².

- Edukacja ekologiczna związana z ochroną powietrza (PL2405_EE) - tabela 122.

1) Działanie powinno być realizowane m.in. poprzez:

- prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, jakie niesie ze sobą zanieczyszczenie powietrza,
- prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom wpływ spalania paliw niskiej jakości oraz odpadów na jakość powietrza.

2) Działanie obejmuje obowiązek zapewnienia i utrzymania wsparcia EKODORADCY w gminie, przy czym jeden ekodoradca może obsługiwać kilka gmin.

Do zadań Ekodoradcy należy:

- wsparcie mieszkańców gminy w zakresie pozyskiwania dotacji do wymiany źródła ciepła i/lub podniesienia efektywności energetycznej budynku,
- fachowe doradztwo w zakresie wymiany źródła ciepła i podniesienia efektywności energetycznej budynku,
- prowadzenie szeroko definiowanej edukacji mieszkańców w zakresie poprawy jakości powietrza,
- inicjowanie działań i inwestycji służących poprawie jakości powietrza oraz ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych,

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

- pozyskiwanie zewnętrznego wsparcia finansowego dla gminy.

3) Prowadzenie akcji informacyjnych o wymaganiach obowiązującej uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego oraz dostępnych formach dofinansowania do wymiany kotłów.

4) Na oficjalnej stronie internetowej gminy (w widocznym miejscu na stronie głównej) należy zamieścić następujące informacje:

- aktualną jakość powietrza i stopień zagrożenia zanieczyszczeniem powietrza (jeśli został wprowadzony),
- sposób, w jaki można zgłosić podejrzenie spalania odpadów lub naruszenia uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego (np. telefon, mail, wizyta w urzędzie – nr pokoju),
- dotyczące uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego,
- odnośnik do informacji o programie „Czyste Powietrze”.

Wymagany efekt rzeczowy - Minimum 5 wydarzeń lub akcji edukacyjnych w roku ściśle związanych z tematem ochrony i jakości powietrza w każdej gminie.

- Kontrola przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego oraz zakazu spalania odpadów (PL2405_KPP) - tabela 123.

1) Przygotowanie i wdrożenie w każdej gminie wewnętrznej procedury przeprowadzania kontroli palenisk pod kątem przestrzegania uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego i zakazu spalania odpadów. Procedura powinna zostać opracowana zgodnie z wytycznymi przygotowanymi przez Śląski Związek Gmin i Powiatów.

2) Prowadzenie przez straż gminną lub międzygminną, upoważnionych pracowników gminy lub we współpracy z policją kontroli rutynowych, interwencyjnych oraz wynikających z ogłoszonych poziomów alarmowych w zakresie przestrzegania przepisów ochrony powietrza:

- kontrole interwencyjne (reakcje na zgłoszenia naruszeń przez osoby fizyczne) powinny być przeprowadzone w najkrótszym możliwym terminie od zgłoszenia;
- kontrole, podczas których wystąpiło podejrzenie spalania odpadów powinny zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska;
- kontrole palenisk na paliwa stałe powinny być połączone z weryfikacją danych w bazie CEEB pod kątem prawidłowości wprowadzonych w niej danych dotyczących instalacji grzewczych objętych zakresem uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego;
- jeśli w wyniku przeprowadzonej kontroli wykazano nieprawidłowość, gmina ma obowiązek przeprowadzić ponowną kontrolę w terminie do 6 miesięcy;
- kontrole przestrzegania zakazu spalania pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi.

3) Prowadzenie przez straż gminną lub międzygminną, upoważnionych pracowników starostwa lub we współpracy z policją kontroli rutynowych i interwencyjnych w zakresie przestrzegania przepisów ochrony powietrza:

- kontrole interwencyjne podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w ramach zgłoszeń naruszeń przepisów ochrony środowiska powinny być prowadzone w najkrótszym możliwym terminie od zgłoszenia, zgodnie z wymaganiami ustawowymi;
- kontrole, podczas których wystąpiło podejrzenie spalania odpadów powinny zakończyć się pobraniem próbki popiołu z paleniska.

Wymagany efekt rzeczowy:

- minimum 25 rutynowych kontroli na rok w gminie poniżej 10 tys. mieszkańców,
- minimum 50 rutynowych kontroli na rok w gminie o liczbie mieszkańców 10-20 tys.,
- minimum 70 rutynowych kontroli na rok w gminie o liczbie mieszkańców 20-50 tys.,
- minimum 100 rutynowych kontroli na rok w gminie powyżej 50 tys. mieszkańców.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

Miasto Łędziny liczące 16 798 mieszkańców (wg GUS, 2019 r.) zobowiązana jest do przeprowadzenia rocznie nie mniej niż 50 kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów.

Realizacja zadań naprawczych [rzez miasto Łędziny w okresie 01.2022-12.2023 zgodnie z POP z 2020 r. oraz w okresie 01-09.2024 zgodnie z POP z 2023 r.

Realizacja zadania Kod PL2405_ZSO:

W 2022 roku - zlikwidowano 99 kotły na paliwo stałe - węgiel w lokalach mieszkalnych o powierzchni 18 670,50 m² (osiągając 893,33 % wymaganego efektu rzeczowego za dany okres).

W wyniku w/w wymian w budynkach mieszkalnych osiągnięto następujące efekty ekologiczne:

- PM10 – 9 331,38 kg,
- PM2,5 – 9 198,30 kg,
- B(a)P – 5,31 kg.

W 2023 roku - zlikwidowano 80 kotłów na paliwo stałe - węgiel w lokalach mieszkalnych o powierzchni 15 167,00 m² (osiągając 683,20 % wymaganego efektu rzeczowego za dany okres).

W wyniku w/w wymian w budynkach mieszkalnych osiągnięto następujące efekty ekologiczne:

- PM10 – 7617,25 kg,
- PM2,5 – 7 504,10 kg,
- B(a)P – 4,34 kg.

W 2024 Miasto Łędziny realizuje zadanie związane z likwidacją palenisk domowych.

Miasto Łędziny w latach 2022-2023 osiągnęła wymagany efekt rzeczowy zadania PL2405_ZSO a w roku 2024 jest w trakcie realizacji i efekt rzeczowy będzie można ocenić po zakończonym roku.

Informacja o realizacji zadań PL2405_ZSO, PL2405_EE i PL2405_KPP stanowi załącznik nr 8

Realizacja zadania Kod PL2405_EE

W roku 2022 miasto Łędziny realizowało zadanie poprzez:

- utworzenie punktu do obsługi programu rządowego „Czyste powietrze”.
- program czyste powietrze - kolportacja ulotek program czyste powietrze.
- zorganizowanie spotkań informacyjnych dla mieszkańców w dniach 10.01.2022 r., 27.06.2022 r. 12.09.2022 r. i 24.10.2022 r.
- Udział w kampanii edukacyjno-informacyjnej „MOGE! Zatrzymać SMOG – Przedszkolaku złap oddech” – II edycja, której organizatorem jest Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach -zajęcia wg scenariusza z kampanii
- Program „Ochrona Powietrza” w Szkole Podstawowej nr 1,
- Prowadzenie tablicy informacyjnej o stanie jakości powietrza.

W roku 2023 miasto Łędziny realizowało zadanie poprzez:

1. Kampanię edukacyjno-informacyjną MOGE! Zatrzymać Smog Przedszkolaku złap oddech organizowany przez WFOŚiGW w Katowicach. Dzieci poznały pojęcie smogu, wiedzą, że nie należy wychodzić na spacer gdy jest zła jakość powietrza.
2. Udział w akcji "Czyste powietrze wokół nas" pod patronem Powiatowej Stacji Epidemiologiczno Sanitarnej w Tychach. Uwrażliwienie dzieci na temat smogu powstałego przez spalanie nielegalnych przedmiotów w pieców.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

3. „Historia powstania węgla” - omówienie źródeł energii, zwrócenie uwagi na ukryte pod ziemią złoża, uświadomienie dzieciom, że skutkiem ubocznym spalania węgla jest
4. „Księżę i Smog” – bajka edukacyjna.
5. Organizacja lekcji i programów edukacyjnych poświęconych tematyce ochrony powietrza. lekcje teoretyczne, jak i praktyczne, obejmujące różne aspekty zanieczyszczenia powietrza, skutki emisji gazów cieplarnianych, czy korzyści płynących ze źródeł odnawialnych
6. Program czyste powietrze wraz z kolportując ulotek
7. W ramach realizacji projektu zintegrowanego LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”. Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego, Ekodoradca Subregionu Centralnego prowadził indywidualne konsultacje z mieszkańcami, które bezpośrednio nie uczestniczą w projekcie zorganizowane zostały 4 spotkania w punkcie obsługi w dniach 14.03.2023, 17.04.2023, 16.05.2023, 06.07.2023. Podczas konsultacji mieszkańcy mogą m.in. uzyskać informację o dostępnych formach wsparcia oraz dotacjach na wymianę źródeł ciepła, termomodernizację i instalację fotowoltaiczną, dowiedzieć się jak podnieść efektywność energetyczną budynku, otrzymać pomoc w doborze optymalnego ekologicznego źródła ciepła.
8. Zamontowanie elektronicznej tablicy z danymi dotyczącymi zrealizowanych przedsięwzięć w ramach programu Czyste Powietrze.
9. Ekosłupek do pomiaru i sygnalizowania jakości powietrza za pomocą kolorów światła

W roku 2024 miasto Łędziny realizowało zadanie poprzez:

1. Realizacja programu edukacyjnego dla dzieci w wieku przedszkolnym "Czyste powietrze wokół nas".
2. Akcje sadzenia drzew i krzewów na terenie szkolnym przeprowadzane 2 razy w roku oraz prowadzenie szkółki.
3. Spotkanie mieszkańców gminy z Ekodoradcą Subregionalnego Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego w ramach projektu LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”.

Miasto Łędziny w okresie objętym kontrolą osiągnęła wymagany efekt rzeczowy zadania Kod PL2405_EE (przykłady realizacji zadania PL2405_EE stanowią **załącznik nr 9**).

Realizacja zadania Kod PL2405_KPP.

Do przeprowadzania kontroli, zgodnie z art. 379 ust 2 ustawy Prawo ochrony środowiska. na terenie miasta Łędziny, upoważnionych jest 4 funkcjonariuszy Straży Miejskiej, **załącznik nr 10**.

Realizacja zadania:

- w roku 2022 roku przeprowadzono 34 kontrole w zakresie realizacji uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów oraz w zakresie spalania pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi,
- w roku 2023 roku przeprowadzono 44 kontrole w zakresie realizacji uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów oraz w zakresie spalania pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi,
- w okresie 01-09.2024 r. przeprowadzono 12 kontroli w zakresie realizacji uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów oraz w zakresie spalania pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi i zadanie jest w trakcie realizacji.

Informacje o realizacji zadania w latach 2022 -2024 zostały opisane w załączniku nr 8.

Analiza realizacji przez miasto Łędziny zadań określonych w POP wykazała osiągnięcie wymaganego efektu rzeczowego zadania - Kod PL2405_KPP - tj. przeprowadzenia minimum 10 kontroli rutynowych w 2022 i 2023 r. a w 2024 r. zadanie jest w trakcie realizacji.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika

1.5. Katalog Dobrych Praktyk.

Lista zadań dotyczących gmin, z Katalogu Dobrych Praktyk (wg. POP z 2020 r.):

- a) Rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczych zapewniająca podłączenie nowych użytkowników;
- b) Specjalistyczne doradztwo energetyczne na poziomie gminy;
- c) Kształtowanie polityki przestrzennej w sposób poprzez: sprzyjający poprawie stanu jakości powietrza,
 - spójną politykę planowania przestrzennego,
 - korytarze przewietrzania miasta w pracach planistycznych,
 - zwiększenie obszarów zieleni rozwój zielonej infrastruktury,
- d) Ograniczenie niekorzystnego wpływu transportu drogowego, poprzez:
 - ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych w aglomeracjach i miastach strefach,
 - ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych,
 - ograniczenie emisji wtórnej pyłu poprzez czyszczenie dróg na mokro,
 - ograniczenie emisji wtórnej pyłu poprzez czyszczenie dróg na mokro po okresie zimowym.
- e) Działania kontrolne - kontrole przedsiębiorstw pod kątem realizacji uchwały w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Lista zadań dotyczących gmin, z Katalogu Dobrych Praktyk (wg. POP z 2023 r.):

- a) Rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczych zapewniająca podłączenie nowych użytkowników.
- b) Specjalistyczne doradztwo energetyczne na poziomie gminy.
- c) Kształtowanie polityki przestrzennej w sposób sprzyjający poprawie stanu jakości powietrza:
 - spójna polityka planowania przestrzennego,
 - korytarze przewietrzania miasta w pracach planistycznych,
 - zwiększenie obszarów zieleni i rozwój zielonej infrastruktury.
- c) Ograniczenie niekorzystnego wpływu transportu drogowego:
 - ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych w aglomeracjach i miastach strefach,
 - ograniczenie emisji wtórnej pyłu poprzez czyszczenie dróg na mokro,
 - ograniczenie emisji wtórnej pyłu poprzez czyszczenie dróg na mokro po okresie zimowym.

Realizacja Zadań określonych w Katalogu Dobrych Praktyk przez miasto Łędziny:

Rok 2022:

- Podłączenie obiektu przy ul. Hołodunowska 34 do sieci ciepłowniczej.
- Współpraca z Węgłokoks Energia NSE Sp. Z o.o. w zakresie doradztwo energetycznego na poziomie gminy.
- Podpisanie umowy z podmiotem zewnętrznym na czyszczenie i zmywanie dróg i chodników.
- Podpisanie umowy z podmiotem zewnętrznym na czyszczenie dróg na mokro po zakończonej Akcji Zima.

Rok 2023:

- Podłączenie obiektu przy ul. Hołodunowska 28 do sieci ciepłowniczej.
- Współpraca z Węgłokoks Energia NSE Sp. Z o.o. w zakresie doradztwo energetycznego na poziomie gminy.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

4

- Umieszczenie w uchwale nr CIV/512/23 Rady Miasta Łędziny z 26 czerwca 2023 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, podjętego Uchwałą nr CCCXXII/09/02 Rady Miasta Łędziny z 26 września 2002 r. z późn. zm. zapisów dotyczących kształtowania polityki przestrzennej w sposób sprzyjający poprawie stanu jakości powietrza
- Podpisanie umowy z podmiotem zewnętrznym na czyszczenie i zmywanie dróg i chodników.
- Podpisanie umowy z podmiotem zewnętrznym na czyszczenie dróg na mokro po zakończonej Akcji Zima.

Rok 2024:

- Podłączenie obiektów przy ul. Hołodunowskiej 72c i 76; Gwarków 46; Gwarków 58-64; Gwarków 66-70 do sieci ciepłowniczej.
- Współpraca z Węgłokoks Energia NSE Sp. Z o.o. w zakresie doradztwo energetycznego na poziomie gminy.
- Umieszczenie w uchwale nr III/17/24 z dnia 27 maja 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego miasta Łędziny oraz w uchwale nr V/39/24 z dnia 22 sierpnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ul. Wygody, ul. Blych, ul. Zabytkowej w Łędzinach zapisów dotyczących kształtowania polityki przestrzennej w sposób sprzyjający poprawie stanu jakości powietrza.
- Podpisanie umowy z podmiotem zewnętrznym na czyszczenie i zmywanie dróg i chodników.

Realizacja zadań z Katalogu Dobrych Praktyk w kontrolowanym okresie została szczegółowo opisana w **załączniku nr 11**.

Kontrola wykazała, że miasto Łędziny w okresie objętym kontrolą realizowało zadania określone w Katalogu Dobrych Praktyk

1.6. Plan Działań Krótkoterminowych (PDK).

Plan działań krótkoterminowych stanowi integralną część Programu ochrony powietrza z 2020 r. i odnosi się do działań w zakresie ograniczenia skutków i czasu trwania przekroczeń, oraz zmniejszenia ryzyka wystąpienia przekroczeń w zakresie występujących w danej strefie przekroczeń poziomu alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego substancji w powietrzu.

W ramach Planu działań krótkoterminowych wprowadza się trzy poziomy ostrzegania. Do każdego poziomu przyporządkowano odpowiednie działania: informacyjne, ostrzegawcze, operacyjne oraz organizacyjne, które zestawiono w dalszej części (Tabela 141).

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 8 października 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu, wartość średniodobowa pyłu zawieszonego PM₁₀ dla poziomu informowania wynosi 100 µg/m³, natomiast dla poziomu alarmowego wynosi 150 µg/m³. Ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu informowania (100 µg/m³) dla PM₁₀ określono jako zagrożenie poziomu II (kolor czerwony), natomiast ryzyko przekroczenia poziomu alarmowego (150 µg/m³) dla PM₁₀ określono jako zagrożenie poziomu III (kolor brązowy).

Obowiązujący do końca 2023 r. Plan działań krótkoterminowych, zgodnie z POP z 2020r., nakłada na Wójta/Burmistrza/Prezydenta następujące obowiązki o charakterze :

1. Działań informacyjnych
2. Działań ostrzegawczych,
3. Działań operacyjnych dla

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został spor

- źródła sektora komunalno-bytowego
- źródła sektora transportu drogowego
- innych źródeł

4. Działania organizacyjnych

Działania w przypadku wystąpienia POZIOMU I:

1. Działania informacyjne

- informowanie o zagrożeniu złą jakością powietrza,
- doskonalenie systemu przekazywania informacji o jakości powietrza,
- aktualizacja procedur postępowania przez jednostki zobligowane do działań krótkoterminowych,
- zalecenia korzystania z komunikacji miejskiej zamiast indywidualnej,
- prowadzenie akcji informacyjnej dot. ograniczeń i zakazów wprowadzonych uchwałą antysmogową,
- edukacja ekologiczna.

Wskaźniki monitorowania dla gminy dla POZIOMU I – BRAK.

Działania w przypadku wystąpienia POZIOMU II:

1. Działania informacyjne:

- informowanie o zagrożeniu złą jakością powietrza (strona internetowa gminy, lokalne media),
- doskonalenie systemu przekazywania informacji o jakości powietrza,
- aktualizacja procedur postępowania przez jednostki zobligowane do działań krótkoterminowych,
- zalecenia korzystania z komunikacji miejskiej zamiast indywidualnej,
- prowadzenie akcji informacyjnej dot. ograniczeń i zakazów wprowadzonych uchwałą antysmogową,
- edukacja ekologiczna.

2. Działania ostrzegawcze:

- ograniczenie długotrwałego przebywania na otwartej przestrzeni dla uniknięcia długotrwałego narażenia na podwyższone stężenia zanieczyszczeń,
- ograniczenie aktywności fizycznej na zewnątrz,
- stosowanie się do zaleceń lekarskich,
- unikanie przewietrzania pomieszczeń w trakcie trwania ostrzeżenia.

3. Działania operacyjne:

- intensywne kontrole instalacji spalania paliw stałych pod kątem spalania odpadów oraz realizacji zapisów uchwały antysmogowej,
- kontrole w zakresie zakazu spalania pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi na terenach zabudowanych (działanie powinno być wdrożone w sytuacji braku opadów),
- kontrole czystości dróg wyjazdowych z budowy,
- kontrole pojazdów w zakresie jakości spalin (prowadzone przez policję oraz inspekcję transportu drogowego),
- zalecenie wprowadzenia darmowej komunikacji publicznej,
- zalecenie przeniesienia uciążliwego natężenia ruchu pojazdów na odcinki alternatywne,
- zalecenia ograniczenia prac powodujących zapylenie.

Wskaźniki monitorowania dla gminy dla poziomu II:

- minimalna liczba przeprowadzonych kontroli spalania paliw, odpadów i pozostałości roślinnych w trakcie trwania alarmu.
- spełnienie obowiązku przekazywania informacji o wprowadzonych alarmach.
- rodzaj wprowadzonych ograniczeń na terenie gminy.

Działania w przypadku wystąpienia POZIOMU III:

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

1. Działania informacyjne:

- informowanie o zagrożeniu złą jakością powietrza,
- doskonalenie systemu przekazywania informacji o jakości powietrza,
- aktualizacja procedur postępowania przez jednostki zobligowane do działań krótkoterminowych,
- zalecenia korzystania z komunikacji miejskiej zamiast indywidualnej,
- prowadzenie akcji informacyjnej dot. ograniczeń i zakazów wprowadzonych uchwałą antysmogową,
- edukacja ekologiczna.

2. Działania ostrzegawcze:

- ograniczenie przebywania na otwartej przestrzeni,
- stosowanie się do zaleceń lekarskich,
- unikanie przewietrzania pomieszczeń na czas trwania ostrzeżenia.

3. Działania operacyjne:

- intensywne kontrole instalacji spalania paliw stałych pod kątem spalania odpadów oraz realizacji zapisów uchwały antysmogowej,
- kontrole w zakresie zakazu spalania pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi na terenach zabudowanych (działanie powinno być wdrożone w sytuacji braku opadów),
- zalecenia ograniczenia stosowania kominków,
- kontrole czystości dróg wyjazdowych z budowy,
- zalecenie wprowadzenia darmowej komunikacji publicznej,
- zalecenie przeniesienia uciążliwego natężenia ruchu pojazdów na odcinki alternatywne.

4. Działania organizacyjne:

- zbudowanie i aktualizacja bieżąca bazy danych o jednostkach oświatowych i opiekuńczych.
- zbudowanie i aktualizacja bazy danych o jednostkach opieki zdrowotnej.
- aktualizacja procedur postępowania w ramach planów zarządzania kryzysowego.

Wskaźniki monitorowania dla gminy dla poziomu III, to:

- minimalna liczba przeprowadzonych kontroli spalania paliw, odpadów i pozostałości roślinnych w trakcie trwania alarmu,
- spełnienie obowiązku przekazywania informacji o wprowadzonych alarmach,
- rodzaj wprowadzonych ograniczeń na terenie gminy,
- liczba przeprowadzonych kontroli pojazdów przez Policję oraz Inspekcję Transportu Drogowego.

Wskaźniki monitorowania, zgodnie z tab. 141 POP z 2020 r., w trakcie trwania:

a. POZIOMU II minimalna ilość przeprowadzonych kontroli powinna wynosić:

- 7 dla gmin powyżej 100 tys. mieszkańców,
- 5 dla gmin od 50 do 100 tys. mieszkańców,
- 2 dla pozostałych gmin.

b. POZIOMU III minimalna ilość przeprowadzonych kontroli powinna wynosić:

- 15 dla gmin powyżej 100 tys. mieszkańców,
- 10 dla gmin od 50 do 100 tys. mieszkańców,
- 5 dla pozostałych gmin.

Kontrole należy przeprowadzać w ciągu każdej doby trwania POZIOMU II i POZIOMU III.

Obowiązujący Plan działań krótkoterminowych, zgodnie z POP z 2023 r., nakłada na Wójta/Burmistrza/Prezydenta następujące obowiązki o charakterze :

1. Działan informacyjnych
2. Działan ostrzegawczych,

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

3. Działań operacyjnych dla
 - źródła sektora komunalno-bytowego
 - źródła sektora transportu drogowego
 - innych źródeł
4. Działań organizacyjnych

Działanie w przypadku wystąpienia POZIOMU I

1. Podejmowane działania informacyjne

- informowanie o zagrożeniu złą jakością powietrza;
- doskonalenie systemu przekazywania informacji o jakości powietrza;
- aktualizacja procedur postępowania przez jednostki zobligowane do działań - krótkoterminowych;
- zalecenia korzystania z komunikacji miejskiej zamiast indywidualnej;
- prowadzenie akcji informacyjnej dot. ograniczeń i zakazów wprowadzonych uchwałą antysmogową;
- edukacja ekologiczna.

2. Podejmowane działania organizacyjne

- zbudowanie i aktualizacja bieżąca bazy danych o jednostkach oświatowych i opiekuńczych;
- zbudowanie i aktualizacja bazy danych o jednostkach opieki zdrowotnej;
- aktualizacja procedur postępowania w ramach planów zarządzania kryzysowego.

Wskaźniki monitorowania – brak.

Działanie w przypadku wystąpienia POZIOMU II

1. Podejmowane działania informacyjne

- informowanie o zagrożeniu złą jakością powietrza;
- doskonalenie systemu przekazywania informacji o jakości powietrza;
- aktualizacja procedur postępowania przez jednostki zobligowane do działań krótkoterminowych;
- zalecenia korzystania z komunikacji miejskiej zamiast indywidualnej;
- prowadzenie akcji informacyjnej dot. ograniczeń i zakazów wprowadzonych uchwałą antysmogową;
- edukacja ekologiczna.

2. Podejmowane działania ostrzegawcze

- ograniczenie długotrwałego przebywania na otwartej przestrzeni dla uniknięcia długotrwałego narażenia na podwyższone stężenia zanieczyszczeń;
- ograniczenie aktywności fizycznej na zewnątrz;
- stosowanie się do zaleceń lekarskich;
- unikanie przewietrzania pomieszczeń w trakcie trwania ostrzeżenia.

3. Podejmowane działania operacyjne

- intensywne kontrole instalacji spalania paliw stałych pod kątem spalania odpadów oraz realizacji zapisów uchwały antysmogowej;
- kontrole w zakresie zakazu spalania pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi na terenach zabudowanych;
- kontrole czystości dróg wyjazdowych z budowy;
- kontrole pojazdów w zakresie jakości spalin (prowadzone przez Policję oraz Inspekcję Transportu Drogowego);
- zalecenie wprowadzenia darmowej komunikacji publicznej;
- zalecenie przeniesienia uciążliwego natężenia ruchu pojazdów na odcinki alternatywne;
- zalecenia ograniczenia prac powodujących zapylenie.

Wskaźniki monitorowania

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

- minimalna liczba przeprowadzonych kontroli spalania paliw, odpadów i pozostałości roślinnych w trakcie trwania alertu;

- spełnienie obowiązku przekazywania informacji o wprowadzonych alarmach;

- rodzaj wprowadzonych ograniczeń na terenie gminy.

Działanie w przypadku wystąpienia POZIOMU III

1. Podejmowane działania informacyjne

- informowanie o zagrożeniu złą jakością powietrza;

- doskonalenie systemu przekazywania informacji o jakości powietrza;

- aktualizacja procedur postępowania przez jednostki zobligowane do działań krótkoterminowych;

- zalecenia korzystania z komunikacji miejskiej zamiast indywidualnej;

- prowadzenie akcji informacyjnej dot. ograniczeń i zakazów wprowadzonych uchwałą antysmogową;

- edukacja ekologiczna.

2. Podejmowane działania ostrzegawcze

- ograniczenie aktywności fizycznej na zewnątrz;

- stosowanie się do zaleceń lekarskich;

- unikanie przewietrzania pomieszczeń w trakcie trwania ostrzeżenia.

3. Podejmowane działania operacyjne

- intensywne kontrole instalacji spalania paliw stałych pod kątem spalania odpadów oraz realizacji zapisów uchwały antysmogowej;

- kontrole w zakresie zakazu spalania pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi na terenach zabudowanych;

- zakaz korzystania z kominków do celów rekreacyjnych;

- kontrole czystości dróg wyjazdowych z budowy;

- kontrole pojazdów w zakresie jakości spalin (prowadzone przez Policję oraz Inspekcję Transportu Drogowego);

- zalecenie wprowadzenia darmowej komunikacji publicznej;

- zalecenie przeniesienia uciążliwego natężenia ruchu pojazdów na odcinki alternatywne;

- zalecenia ograniczenia prac powodujących zapylenie.

Wskaźniki monitorowania

- minimalna liczba przeprowadzonych kontroli spalania paliw, odpadów i pozostałości roślinnych w trakcie trwania alarmu;

- spełnienie obowiązku przekazywania informacji o wprowadzonych alarmach;

- rodzaj wprowadzonych ograniczeń na terenie gminy.

Wskaźniki monitorowania zgodnie z tabelą nr 136 POP z 2023 r.:

1. W trakcie trwania POZIOMU II minimalna ilość przeprowadzonych kontroli powinna wynosić:

- 7 dla gmin powyżej 100 tys. mieszkańców;

- 5 dla gmin od 50 do 100 tys. mieszkańców;

- 2 dla pozostałych gmin.

2. W trakcie trwania POZIOMU III minimalna ilość przeprowadzonych kontroli powinna wynosić:

W przypadku gdy alarm ogłaszany jest w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy lub 24 grudnia lub 31 grudnia, w gminach, gdzie nie ma straży gminnej, kontrole można przeprowadzić w następnym dniu roboczym, który nie jest ustawowo wolny od pracy, ani sobotą, ani 24 grudnia, ani 31 grudnia. Dla miasta Łęczyny liczącego mniej niż 50 000 mieszkańców, zgodnie z POP z 2020 r. i 2023 r. wskaźnik ten wynosi minimum 2 kontrole dla poziomu II i minimum 5 kontroli dla poziomu III.

W ramach przygotowania do wprowadzenia planu działań krótkoterminowych samorządy gminne mają obowiązek opracować szczegółową listę adresową instytucji, które należy powiadomić o ogłoszeniu POZIOMU II i III i wdrożeniu działań. Lista dotyczy jednostek organizacyjnych podległych pod samorząd oraz podmiotów niezależnych od samorządu i musi być aktualizowana na bieżąco i przekazana do PCZK, którego obowiązkiem jest informowanie tej grupy.

Realizacja obowiązków przez miasta Łęczyny wynikających z PDK:

Działania organizacyjne, informacyjne i ostrzegawcze:

- umieszczenie na stronie internetowej <https://www.ledziny.pl/gospodarka/ochrona-srodowiska/czystsze-powietrze.html> informacje o jakości powietrza w których znajduje się między innymi informacje o zalecanych środkach ostrożności.
 - opracowanie i aktualizacja listy grup wrażliwych,
 - przekazanie do Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego listy grup wrażliwych – PCZK przekazuje wskazanym podmiotom (na której znajduje się między innymi Straż Miejska w Łęczynach) między innymi „Powiadomienie o jakości powietrza w województwie śląskim”,
- Informacje o Działaniach organizacyjnych, informacyjnych oraz ostrzegawczych stanowią **załącznik nr 12**.

Działania kontrolne

Osiągnięcie wskaźników monitorowania dla POZIOMU II:

1. Minimalna liczba przeprowadzonych kontroli spalania paliw, odpadów i pozostałości roślinnych w trakcie trwania poziomu II, który wystąpił:

- w 2022 r. tj.: 09.01, 16.01, 24.01, 15.02, 13.03, 20.11, 15.12, 16.12, 17.12 oraz 18.12,
- w 2023 r. tj.: 07.02, 09.02, 02.03, 01.12, 06.12, 07.12, 08.12 oraz 09.12,
- w 2024 r. tj. 30.01.

2. Spełnienie obowiązku przekazywania informacji o wprowadzonych alarmach – zrealizowano, opisano powyżej w pkt „Działania organizacyjne, informacyjne i ostrzegawcze”.

3. Rodzaj wprowadzonych ograniczeń na terenie gminy – zalecenia, np. unikanie palenia w kominkach, zawarte są w komunikatach GIOŚ dla POZIOMU II i III, znajdujących się na stronie urzędu.

Osiągnięcie wskaźników monitorowania dla POZIOMU III:

1. Minimalna liczba przeprowadzonych kontroli spalania paliw, odpadów i pozostałości roślinnych w trakcie trwania poziomu III, który wystąpił:

- w 2022 r. nie wystąpił,
- w 2023 r. nie wystąpił,
- w 2024 r. tj.: 10.01 i 11.01.

2. Spełnienie obowiązku przekazywania informacji o wprowadzonych alarmach – zrealizowano, opisano powyżej w pkt „Działania organizacyjne, informacyjne i ostrzegawcze”.

Niniejszy protokół kontro

3. Rodzaj wprowadzonych ograniczeń na terenie gminy – zalecenia, np. unikanie palenia w kominkach, zawarte są w komunikatach GIOŚ dla POZIOMU II i III, znajdujących się na stronie Urzędu.

Informacja o występującym Poziomie II i III stanowi załącznik nr 13 i przeprowadzonych kontrolach a przykładowe protokoły z przeprowadzonych kontroli stanowią załącznik nr 14.

Pismem z dnia 20.11.2024 r., miasto Łędziny złożyło wyjaśnienie dotyczące braku pełnego wykonania obowiązków wynikających z PDK w którym określiło, że Straż Miejska w Łędzinach ze względu na braki kadrowe, ustalony harmonogram pracy oraz pogorszenie sytuacji finansowej, nie pracowała w dni wolne od pracy i nie przeprowadzała kontroli w tych dniach (pismo z dnia 20.11.2024 r. stanowi załącznik nr 15).

Kontrola wykazała niedotrzymanie przez Burmistrza Miasta Łędziny terminów realizacji działań, określonych w Planie Działań Krótkoterminowych (PDK) we wszystkich datach wystąpienia alertów, tj. w następujących dniach:

1). Poziomu II w dniach: 16.01.2022 r., 20.11.2022 r., 17.12.2022 r., 18.12.2022 r., 09.02.2023 r., 09.12.2023 r.,

2) Poziomu III w dniu 11.01.2024 r.

poprzez nieosiągnięcie wymaganego wskaźnika monitorowania, tj.: minimalnej liczby przeprowadzonych kontroli spalania paliw, odpadów i pozostałości roślinnych w trakcie trwania alarmu, wynoszącego: 2 kontrole w ciągu każdej doby trwania POZIOMU II oraz 5 kontroli w ciągu każdej doby trwania POZIOMU III.

2. Naruszenia

Lp.	Rodzaj nieprawidłowości	Dowód (dokumentacja audiowizualna, protokół ogłędzin, wyniki pomiarów, dokumenty zakładu, opinia eksperta itp.)	Punkt pozwolenia lub akt prawny (art., par, ust., pkt) lub inny dokument (zgłoszenie, informacje, itp.)
1	Nieprzekazanie Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Katowicach w terminie do dnia 15 lutego 2023 r. sprawozdania okresowego z realizacji POP i z PDK za 2022 r.	Protokół kontroli, załącznik nr 6	art. 94 ust 2 c pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska
2	Niedotrzymanie terminów realizacji działań, określonych w Planie Działań Krótkoterminowych (PDK) we wszystkich datach wystąpienia alertów, tj. w następujących dniach: 1). Poziomu II w dniach: 16.01.2022 r., 20.11.2022 r., 17.12.2022 r., 18.12.2022 r., 09.02.2023 r., 09.12.2023 r., 2) Poziomu III w dniu 11.01.2024 r. poprzez nieosiągnięcie wymaganego wskaźnika monitorowania, tj.: minimalnej liczby przeprowadzonych kontroli spalania paliw, odpadów i pozostałości roślinnych w trakcie trwania alarmu, wynoszącego: - 2 kontrole w ciągu każdej doby trwania POZIOMU II, - 5 kontroli w ciągu każdej doby trwania POZIOMU III.	Protokół kontroli, załącznik nr 13	pkt 1.11.4 w związku z pkt 1.11.3 Programu Ochrony Powietrza (POP), zatwierdzonego uchwałą nr VI/21/12/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 czerwca 2020r.

3. Popelnione wykroczenia i zastosowane sankcje

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

4. Inne zagadnienia

W związku z występującymi naruszeniami przedstawiciela miasta Łędziny poinstruowano o konieczności realizacji działań wynikających z zapisów programu ochrony powietrza oraz planu działań krótkoterminowych a także sankcjach wynikających z braku ich realizacji.

5. Informacje końcowe

Integralną część niniejszego protokołu stanowią następujące załączniki:

1. Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli.
2. Upoważnienie do kontroli.
3. Upoważnienie do udzielania informacji.
4. Zgody na czynności kontrolne w sposób zdalny oraz w siedzibie organu kontrolnego.
5. Sprawozdania z realizacji POP za lata 2022-2023.
6. Potwierdzenia przekazania Sprawozdania z realizacji POP za lata 2022-2023.
7. Sprawozdanie końcowe z POP z 2020 r. wraz z potwierdzeniem jego przekazania.
8. Informacja o realizacji zadań PL2405_ZSO, PL2405_EE i PL2405_KPP.
9. Przykłady realizacji zadania PL2405_EE.
10. Informacja o upoważnionych osobach do przeprowadzania kontroli.
11. Realizacja zadań z Katalogu Dobrych Praktyk.
12. Informacje o działaniach PDK.
13. Informacja o występującym Poziomie II i III i przeprowadzonych kontrolach.
14. Przykładowe protokoły z przeprowadzonych kontroli.
15. Pismo z dnia 20.11.2024 r.

Dane i informacje zastrzeżone: Protokół nie zawiera informacji zastrzeżonych.

Osoba uprawniona do reprezentowania kontrolowanego ma prawo wnieść do protokołu kontroli umotywowane zastrzeżenia i uwagi przed jego podpisaniem lub odmówić podpisania protokołu.

W przypadku odmowy podpisania protokołu kontroli może w terminie siedmiu dni przedstawić swoje stanowisko na piśmie Śląskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.
Wszystkie strony protokołów dwustronnie parafowano.

Jeden egzemplarz protokołu doręczono przedstawicielowi organowi administracji samorządowej

Zgodnie z art. 57 ust. 2 ustawy z 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236) dokonano wpisu w książce kontroli pod pozycją: 27.

Miejsce i data podpisania protokołu: Łędziny, 22-11-2024

BURMISTRZ

inż. Marcin Majer
Podpis i pieczęć uprawnionego
przedstawiciela jednostki
kontrolowanej

Maciej Czech
Podpis i pieczęć uprawnionego
inspektora

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.